

въ Европѣ, дѣто народъ-тъ да живѣе толкова нечисто и бѣдно, както въ Ирландіѣ. Причина-та на това е 1) тѣзи, чи отъ времето на само-то ѝ покореніе, Ирландія много ся е угнетявала отъ Англичани-тъ; 2), чи Католическо-то духовенство, кое-то трѣба да ся грижи за народно-то образование, не ся стараетъ да искоренява невѣжество-то. Ирландія ся раздѣля на 33 графства. По забѣлжителни отъ градове-тъ сж: *Дублинъ* (245¹/₂ х. ж.) гл. гр. и резиденція на намѣстникъ-тъ. Тука има университетъ, фабрики; върти голѣмѣмъ търговіѣ. — *Белфастъ* (174¹/₂ х. ж.), едно отъ най оживени-тъ пристанища на Ирландіѣ. — *Галве*, *Ватерфордъ* и *Коркъ* (78 х. ж.) пристанища. Отъ Коркъ ся изнася толкова сланина, що-то този градъ е добилъ име «ирландска салхана.»

Освѣнъ това на Англіѣ въ Европѣ принадлежатъ: *о-въ Хелхоландъ*, *крѣпость Гибралтаръ* и *Малтійски-тъ острови*.

О-въ Хелхоландъ лежи на Нѣмско море, срѣщу устія-та на Елбѣ. Той обнема близо единъ часъ нѣтъ на околорѣсть; той е канаристъ и безплоденъ. На върхъ-тъ на скалѣ-тъ ся намѣрва малкъ градецъ, а долу — нѣколко къщи. Той е населенъ отъ Фризи, кои-то напѣлно сж запазили нрави-тъ и обичаи-тъ на дѣди-тъ си. Едничкія поминѣкъ съставя рибій ловъ, маринарство-то и отдаваніе къщѣ-та си съ киріѣ на чуждеземци-тъ, кои-то дохождатъ тука да ся къщѣтъ въ море-то.

Но този островъ ако и да е малкъ, ако и да е толкова бѣденъ, той има голѣмо значеніе и за мореплаватели-тъ изобщо, и за Англичани-тъ особено. За мореплаватели-тъ той има значеніе въ това отношеніе, чи като ся издига срѣди бурно-то плитко море, представя 1) двѣ безопасни пристанища; 2) маякъ, кой-то ся види далечъ отъ сѣвѣдъ; 3) представя живѣлище на безстрашни и опитни моряци. За Англичани-тъ той има значеніе по свое-то положеніе при устія-та на двѣ-тъ най важни рѣки на Германіѣ — на Елбѣ и Везеръ, срѣщу двѣ най важни пристанища на Европейскія Континентъ — на Хамбургъ и Бременъ. Англичани-тъ, кога-то имъ потребѣа, лесно могатъ да затворѣтъ устія-та на Елбѣ и Везеръ и да повредѣтъ много на Германскѣ-тъ търговіѣ.

Гибралтаръ повече отъ сто и петдесетъ години има такова значеніе за Англичани-тъ, за Срѣдиземно море, какво-то има Хелхоландъ за устія-та на Елбѣ и Везеръ.

Малтійски-тъ О-ви ся намѣрватъ на ю. отъ Сициліѣ. Тѣ сж три: главнія ся нарича Малта. Тѣ сжщо сж канаристи, както и Холхоландъ, и сжщо сж богати съ пристанища, а най много на сѣверній